

Nariadenie (EÚ) 2023/1113

O údajoch sprevádzajúcich prevody
finančných prostriedkov a určitých
kryptoaktív (“TFR”)

Juraj Bencuľák

10.10.2023

Prečo TFR vzniklo ?

- Zabezpečenie jednotného uplatňovania usmernení Finančnej akčnej skupiny (“FATF”) na údaje sprevádzajúce prevody aktív poskytovateľmi platobných služieb (“PSP”) a poskytovateľov služieb kryptoaktív („CASP“) – tzv. „travel rule“.
- FATF vydalo v júni 2019 Usmernenie k rizikovo-orientovanému prístupu k virtuálnym menám a poskytovateľom služieb virtuálnych mien.
- Usmernenie zaväzuje finančné inštitúcie, ktoré si vymieňajú, konvertujú či predávajú kryptoaktíva, počas prevozu získavať, držať a prenášať požadované informácie o pôvodcovi a príjemcovi. („Travel Rule“)

Prečo TFR vzniklo ?

- Obmedzenie zneužívania kryptoaktív na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (“ML/TF”), ktoré sú v dôsledku globálneho dosahu, rýchlosti transakcií a pseudo-anonymity mimoriadne náchylné na ich zneužívanie na trestnú činnosť.
- Potreba rozšírenia regulácie na ďalšie kategórie poskytovateľov služieb virtuálnych aktív a definície pojmu virtuálna mena tak, aby zodpovedali vymedzeniu pojmov ako ich zavádza Nariadenie EÚ 2023/1114 o trhoch s kryptoaktívami (“MiCA”).
- CASP podliehajú rovnakým požiadavkám a dohľadu ako úverové a finančné inštitúcie z hľadiska AML.

Na koho a na čo sa vzťahuje TFR

- **Kryptoaktívum** je digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva, ktoré možno prevádzať a elektronicky uchovávať použitím technológie distribuovanej databázy (DLT) transakcií.
- **Poskytovateľ služieb kryptoaktív** je subjekt, ktorého podnikateľská činnosť spočíva v poskytovaní jednej alebo viacerých služieb kryptoaktív klientom na profesionálnom základe a ktorý má na to povolenie v súlade s čl. 59 MiCA.

Na koho a na čo sa nevzťahuje TFR

- **Nariadenie TFR sa nevzťahuje napríklad na:**
 - Prevody kryptoaktív medzi osobami bez zapojenia CASP
 - Prevody kryptoaktív medzi CASPs konajúcimi vo vlastnom mene
 - Prevody nezameniteľných kryptoaktív (NFTs)
 - Osoby poskytujúce výhradne služby posielania správ alebo doplnkovú infraštruktúru umožňujúcu fungovanie CASPs

Čo je cieľom TFR?

- Zaviesť právnu istotu a regulačný rámec pri riešení ML/TF rizík v oblasti kryptoaktív.
- Umožniť vysledovateľnosť prevodov finančných prostriedkov a kryptoaktív ako dôležitý nástroj na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu, ich odhaľovanie a vyšetrovanie a prijímanie reštriktívnych opatrení.
- Zmiernenie rizík vyplývajúcich z novovznikajúcich technológií určených na zvýšenie anonymity.

- Pravidlá týkajúce sa údajov o pôvodcoch a prijímateľoch, pri prevodoch kryptoaktív, ak aspoň jeden z CASPs pri prevode je usadený v EU.
- Rozsah údajov sprevádzajúcich prevody kryptoaktív.
- Postupy založené na hodnotení rizika pri chýbajúcich alebo neúplných údajoch.
- Povinnosti „intermediary CASP“.
- Sankcie a monitorovanie.

- **Údaje pôvodcu (odosielateľa) kryptoaktív**

- Meno pôvodcu
- DLT adresa pôvodcu
- Číslo účtu kryptoaktív pôvodcu
- Adresa pôvodcu
- Číslo osobného dokladu
- Identifikačné číslo klienta
- LEI alebo jeho rovnocenný identifikátor

- **Údaje prijímateľa kryptoaktív**

- Meno prijímateľa
- DLT adresa prijímateľa
- Číslo účtu kryptoaktív prijímateľa
- LEI alebo jeho rovnocenný identifikátor

CASP odosielateľa

Zbiera, ukladá a overuje

- Meno a ostatné údaje pôvodcu

CASP

Zbiera, ukladá a monitoruje

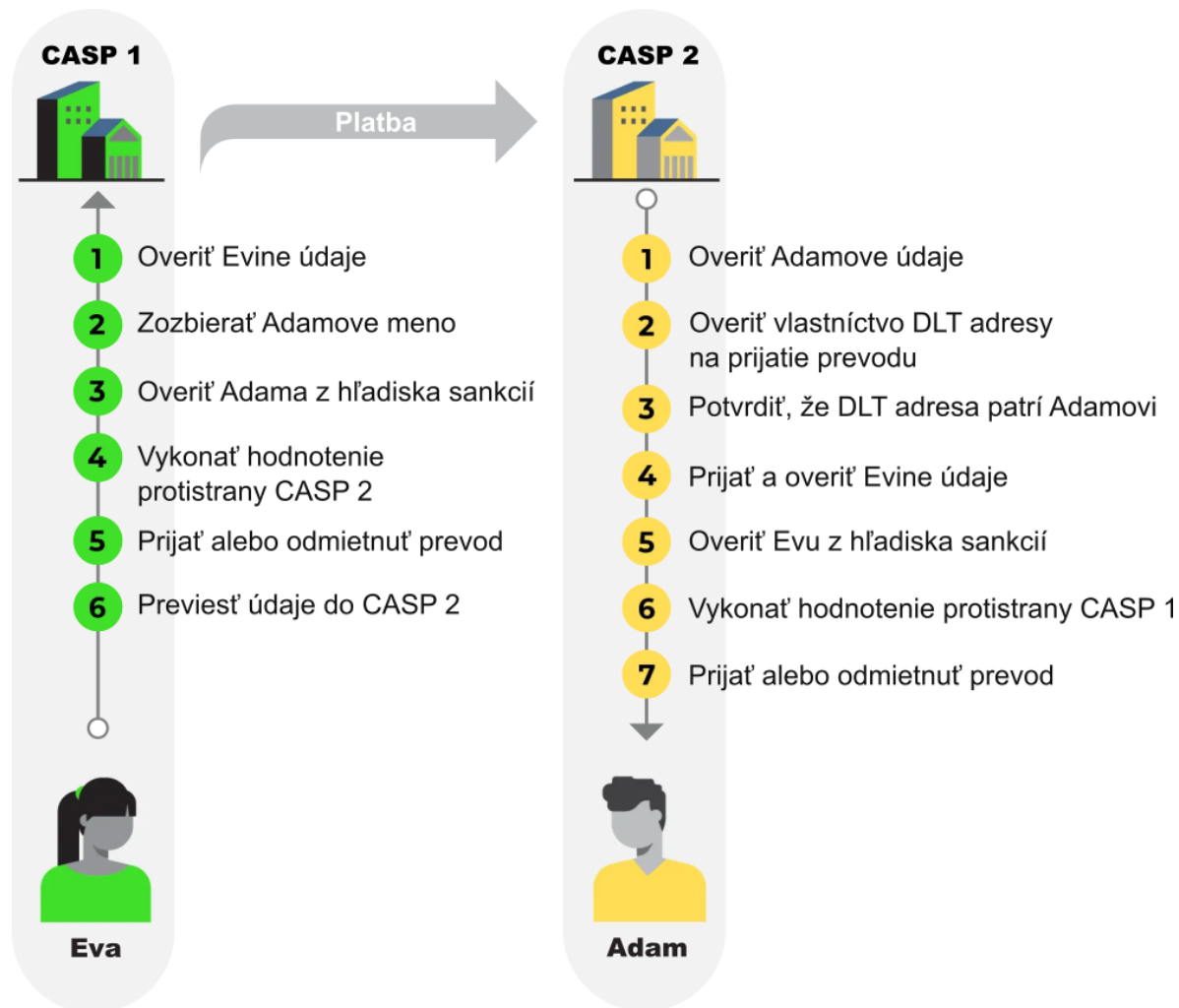
- Meno a ďalšie údaje príjemcu
- Ukladá údaje príjemcu
- Monitoruje z hľadiska sankcií

CASP

Identifikuje, zdieľa a vyhodnocuje

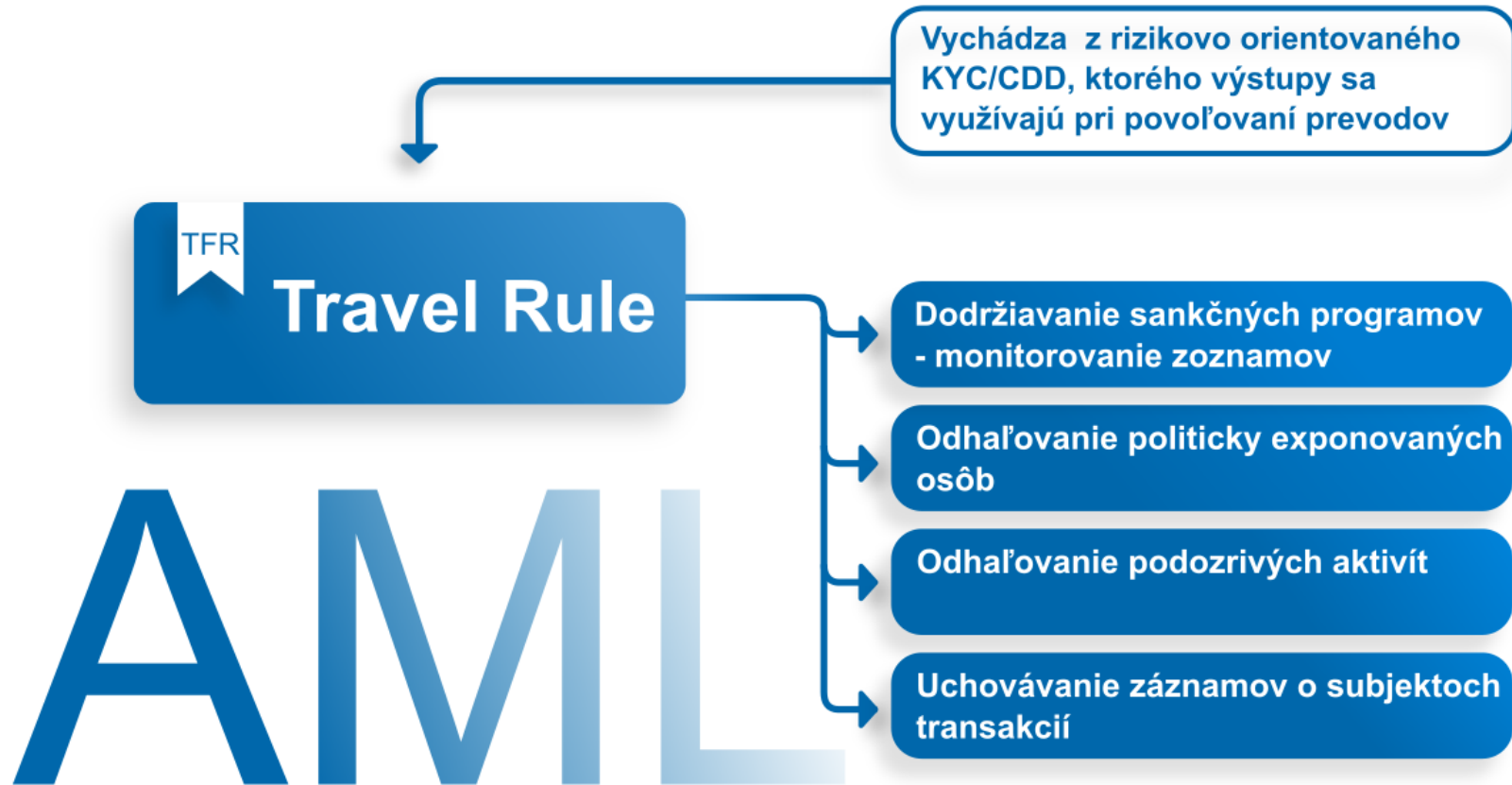
- Identifikuje a vykonáva starostlivosť z hľadiska AML voči CASP2
- Zdieľa údaje o pôvodcovi a príjemcovi s CASP2
- Čaká na potvrdenie správnosti od CASP2
- Vyhodnocuje povolenie alebo zamietnutie transakcie

Povinnosti CASPs podľa TFR

- CASP rovnako ako ostatné povinné subjekty z hľadiska AML by mali posudzovať a monitorovať riziko súvisiace s klientmi, produktmi a distribučnými kanálmi.
- Vyhodnocovať mieru primeranej starostlivosti vo vzťahu k zistenému riziku s cieľom primerane riadiť a zmierňovať riziká.
- Pri chýbajúcich alebo neúplných informáciách zamietnuť alebo vrátiť prevod, alebo vyžiadať požadované údaje.
- Ohlásiť neposkytnutie údajov a prijaté kroky príslušnému orgánu.

Prínosy TFR v oblasti AML

- Prevody finančných prostriedkov alebo prevody kryptoaktív z Únie, ktoré smerujú mimo Únie by mali sprevádzať úplne údaje o zúčastnených stranách prevodu, avšak
 - Pri prevodoch kryptoaktív posúdi CASP pôvodcu schopnosť CASP prijímateľa prijímať a uchovávať osobné údaje v súlade s ustanoveniami GDPR upravujúcimi prenos osobných údajov do tretích krajín

- Samohostovanou adresou sa rozumie DLT adresa, ktorá nesúvisí s CASP, a teda je adresou v peňaženke pod správou samotného klienta.
- Nariadenie TFR sa vzťahuje aj na prevody na samohostovanú adresu alebo z nej, ak je do nich zapojený CASP.
- V prípade prevodov na alebo zo samohostovanej adresy by CASP mal zhromažďovať údaje o pôvodcovi a prijímateľovi.
- Pri prevodoch nad 1000 EUR CASP overuje, či je samohostovaná adresa skutočne vlastnená alebo kontrolovaná týmto klientom.

Kde budú podrobnejšie informácie

- Usmernenia EBA príslušným orgánom a CASPs o opatreniach v súvislosti s povinnosťami CASPs a sprostredkovateľov,
- Usmernenia EBA o rizikových premenných a faktoroch, ktoré majú CASPs zohľadniť pri nadväzovaní obchodných vzťahov
- Usmernenia EBA na spresnenie opatrení, vrátane kritérií a prostriedkov na identifikáciu a overenie pôvodcu a prijímateľa prevodu
- Usmernenia EBA na zmiernenie rizika, ak respondentský subjekt nie je registrovaný
- Usmernenia EBA k opatreniam zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi

- V súčasnosti existujúce prekážky, u ktorých predpokladáme, že sa s nimi trh včas vysporiada:
 - Technická nepripravenosť CASPs– aktuálne systémy nespĺňajú požiadavky TFR,
 - Potreba súladu technického riešenia s TFR,
 - Včasná pripravenosť na TFR,
 - Nastavenie procesov na hodnotenie CASP protistrany

- Dôležitý termín: Nariadenie TFR sa uplatňuje od 30.12.2024
- Prípadne otázky smerujte na: crypto@nbs.sk

Ďakujem za pozornosť